

**Elektrotehnički fakultet
Univerzitet u Sarajevu
Odsjek: RI
Predmet: Specijalna poglavlja softverskih sistema**

**Projektovanje i dizajn HMI/SCADA sistema nadzora, vodjenja, upravljanja
eko-hidroloških parametara rijeka i jezera u BiH (nivoi, protoci,
temperature, pH vrijednost, zamućenost i sl.)**

- UPUTE ZA KORIŠTENJE -

Predmetni nastavnik:
prof. dr. Adnan Salihbegović

Grupa16:
Abdagić Adam
Terzini Azmir
Rekić Damir
Ivanković Igor
Daver Vrcić
Imamović Faruk

Sarajevo, april 2010.

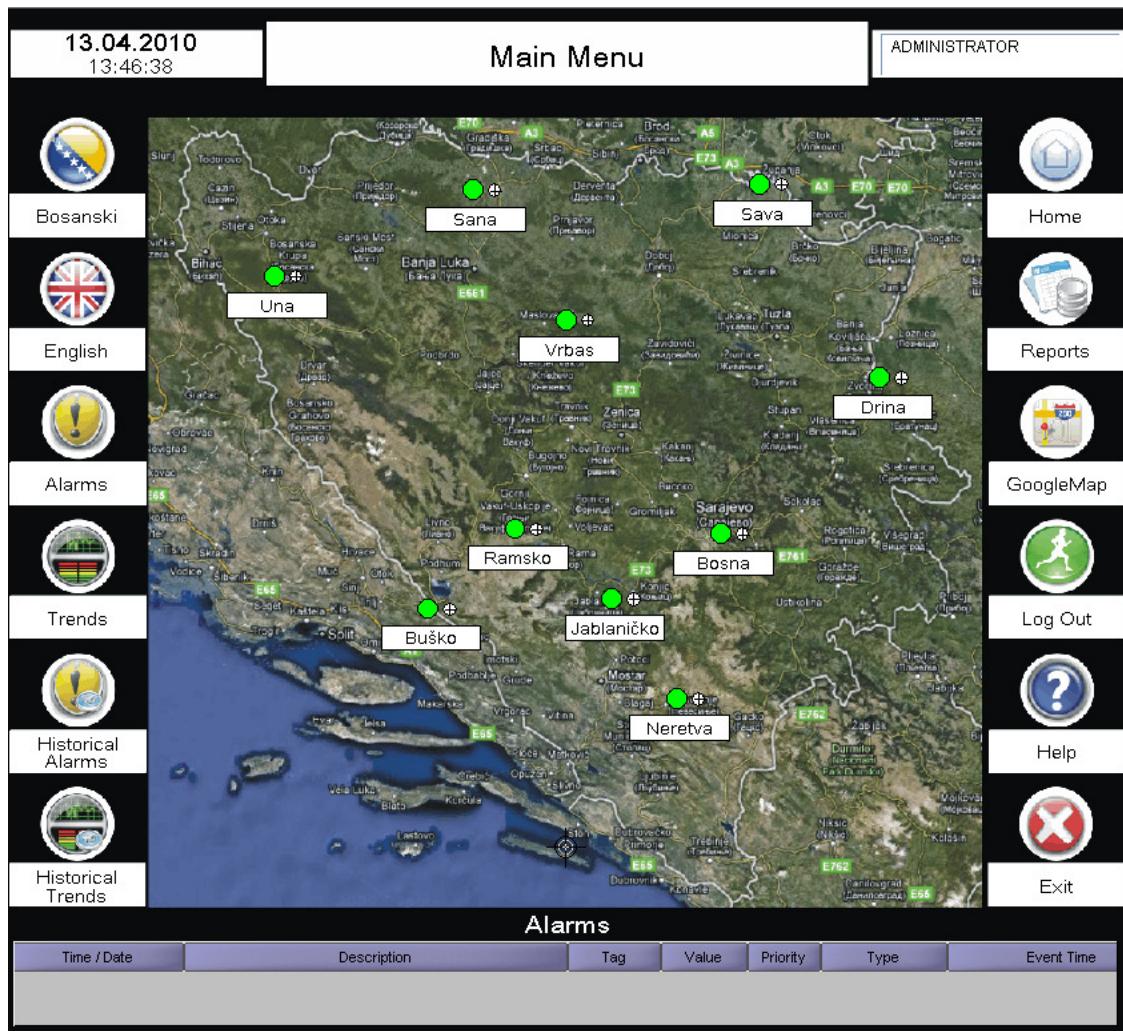
1. Realizacija seminarskog rada

Red. broj	Funkcionalnost ili aktivnost	Uključeno u rad	Član tima na realizac.	Komentar
1	Razrada koncepta procesa i aplikacije	DA	*	
2	Procesna baza podataka	DA	*	
3	Realizacija procesnih ekrana	DA	*	
4	Realizacija matematskog modela simulacije procesa	DA	*	
5	Konfiguriranje real time i historijskih alarma i ekrana sa prikazivanjem ovih alarma po alarmnim zonama i filterima za selekciju alarma po zonama	DA	*	
6	Konfiguriranje real time i historijskih trendova i ekrana sa prikazivanjem ovih trendova	DA	*	
7	Konfiguriranje izvještaja i ekrana za prikazivanje izvještaja	DA	*	
8	Konfiguriranje receptura i ekrana za prikazivanje kreiranja i pohranjivanja receptura	NE	*	
9	Konfiguriranje funkcionalnosti izbora interfejsnog jezika i kreiranje dopune ekrana za ovaj izbor sa indikacijom aktivnog interfejsnog jezika	DA	*	
10	Konekcija sa OPC serverima i kreiranje ekrana sa demonstracijom povezivanja procesnih tagova sa OPC serverima	DA	*	
11	Konfiguriranje DDE konekcije i razvoj EXCEL aplikacije	DA	*	
12	Konfiguriranje ODBC konekcije izmedju IWS aplikacije i MS Access/ SQL Server baze podataka	DA	*	
15	Konfiguriranje nivoa sigurnosti, korisničkih grupa i članova grupa i ekrana za logiranje i autentifikaciju korisnika i prikazivanje aktuelno logiranog korisnika	DA	*	
16	Realizacija help fajla sa opisom rada aplikacije i njenim korištenjem , kao i podešenjima pri instaliranju u novo softversko okruženje u kojem će se izvršavati	DA	*	

* svi članovi tima

2. Opis aplikacije

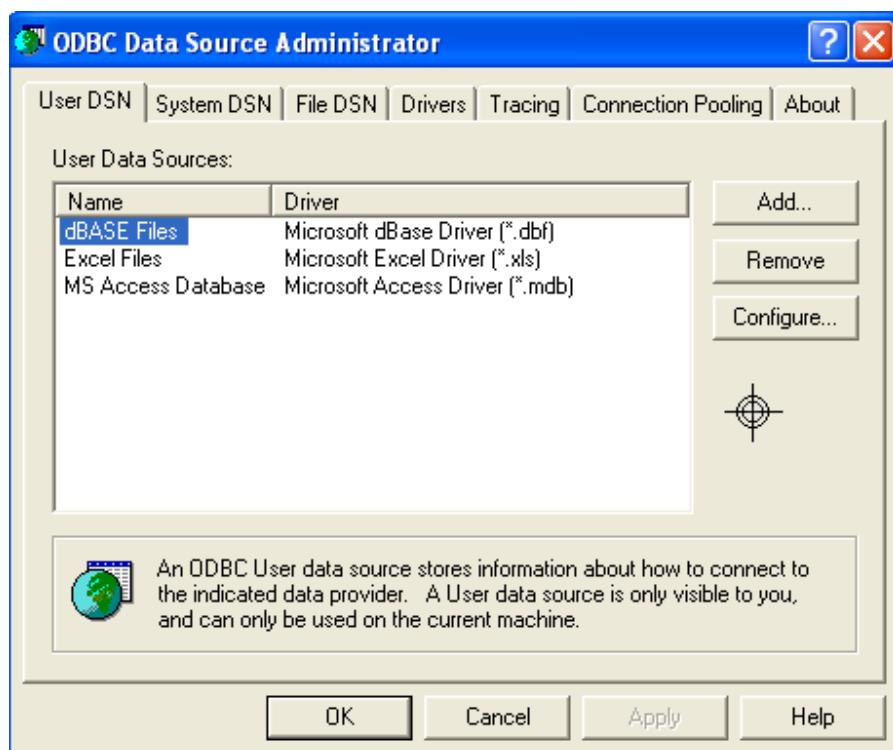
Osnovna namjena aplikacije kao što i sam naslov kaže jeste kontrola eko-hidroloških parametara u Bosni i Hercegovini. Aplikacija je razvijena kako za desktop računare tako i za mobilne (Pocket PC) uređaje koji na jedan vrlo jednostavan način mogu da kontrolišu parametre sistema. U sklopu aplikacije kao pozadinska baza za sve ekrane korištena je google mapa unutar koje su ucrtane pozicije mjernih senzora. Aplikacijom su obuhvaćeni svi osnovni moduli neophodni za rad jednog ovakvoga sistema ali i napredni moduli za pretraživanje Google mape iz samog aplikativnog rješenja.

Slika 1 Glavni izbornik

3. Uputstvo za instalaciju

Prvi korak pri instalacijskoj postavci je kopiranje cijelokupne aplikacije na izvorni C disk. Nakon toga potrebno je napraviti vezu na bazu unutar windows ODBC administratora kako bi alarmi i trendovi mogli normalno da funkcioniraju. Osnovne postavke konekcija na bazu prikazane su na sljedećoj slici.

Slika 2.

Prva veza pod nazivom HidroAlarmi postavlja se na path:

C:\SPSS\Grupa16\AlarmWorx\AlarmiBaza.mdb

Druga pod nazivom HidroTrendovi postavlja se na path:

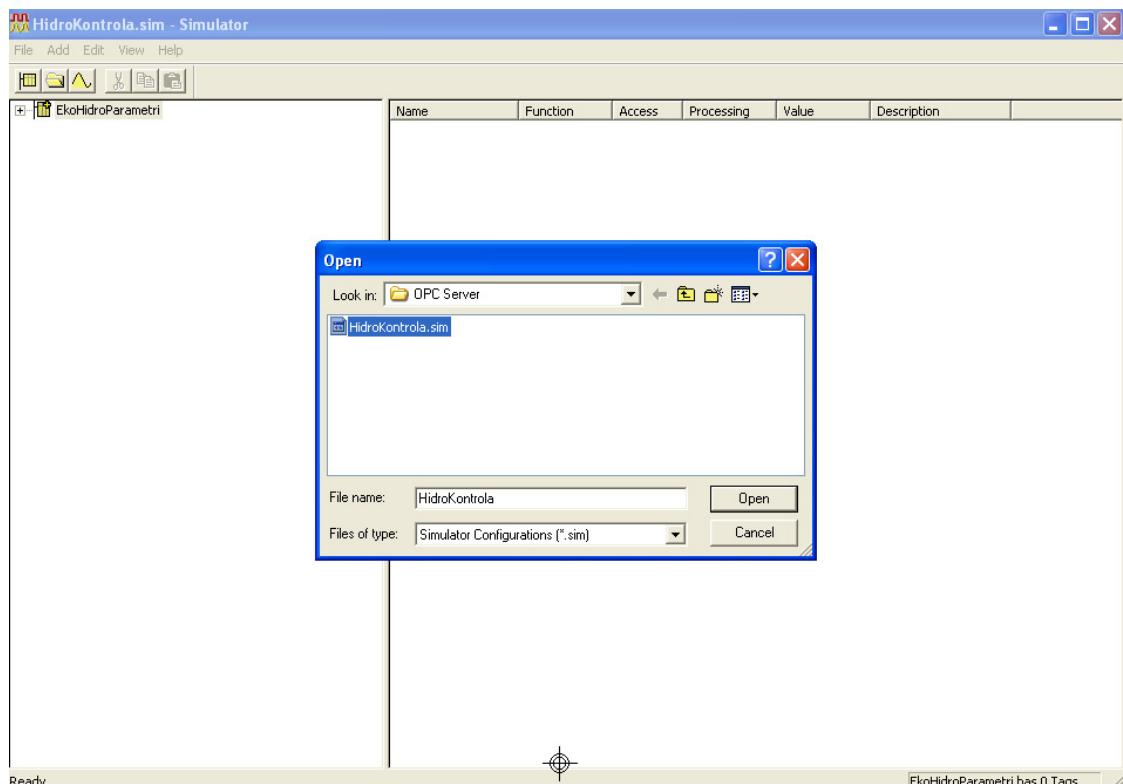
C:\SPSS\Grupa16\TrendWorx\HidrotrendoviTrendovi.mdb

Nakon ovih postavki potrebno je učitati sve konfiguracijske fajlove koji dolaze unutar glavnog direktorijskog putanja gdje je smještena aplikacija što će biti prikazano u sljedećem tekstu.

3.1. OPC Server

Učitati konfiguracijski fajl na OPC server.

C:\SPSS\Grupa16\OPC\Hidrokontrola.sim

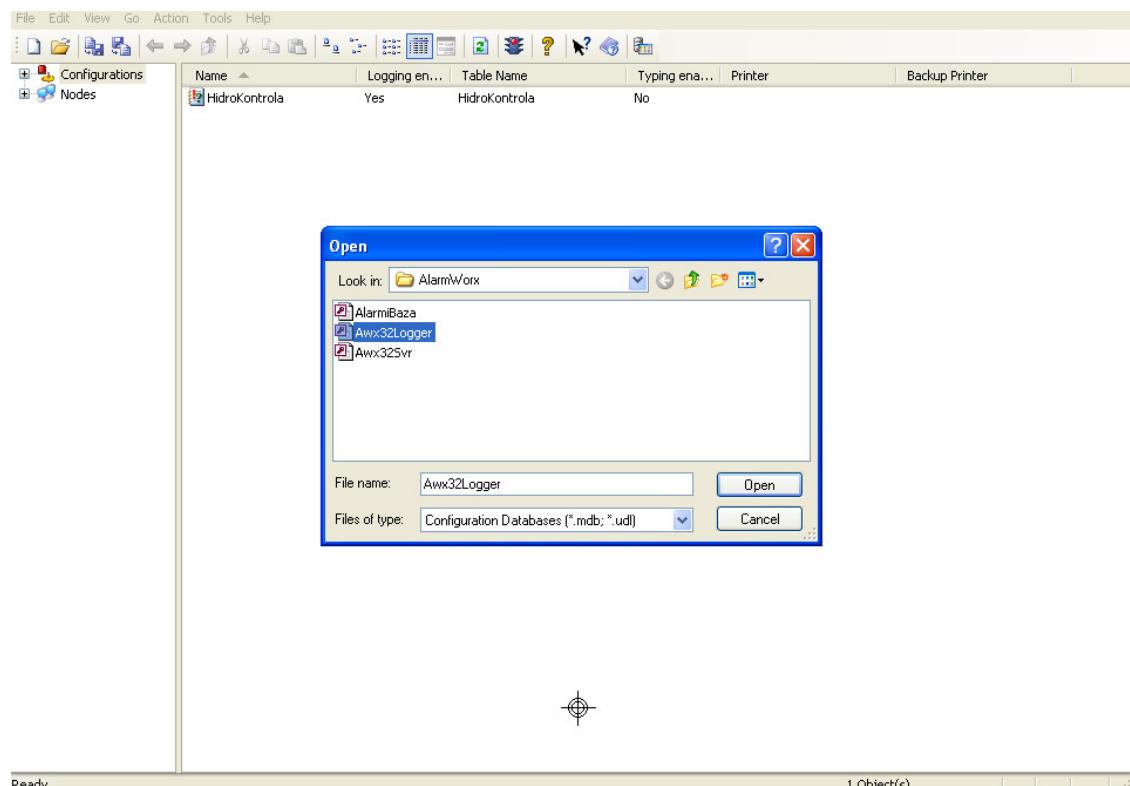

Slika 3.

3.2. Alarm Loger configurator

Učitati konfiguracijski fajl na AlarmLoger Configurator

C:\SPSS\Grupa16\AlarmWorks\Awx32Logger.mdb

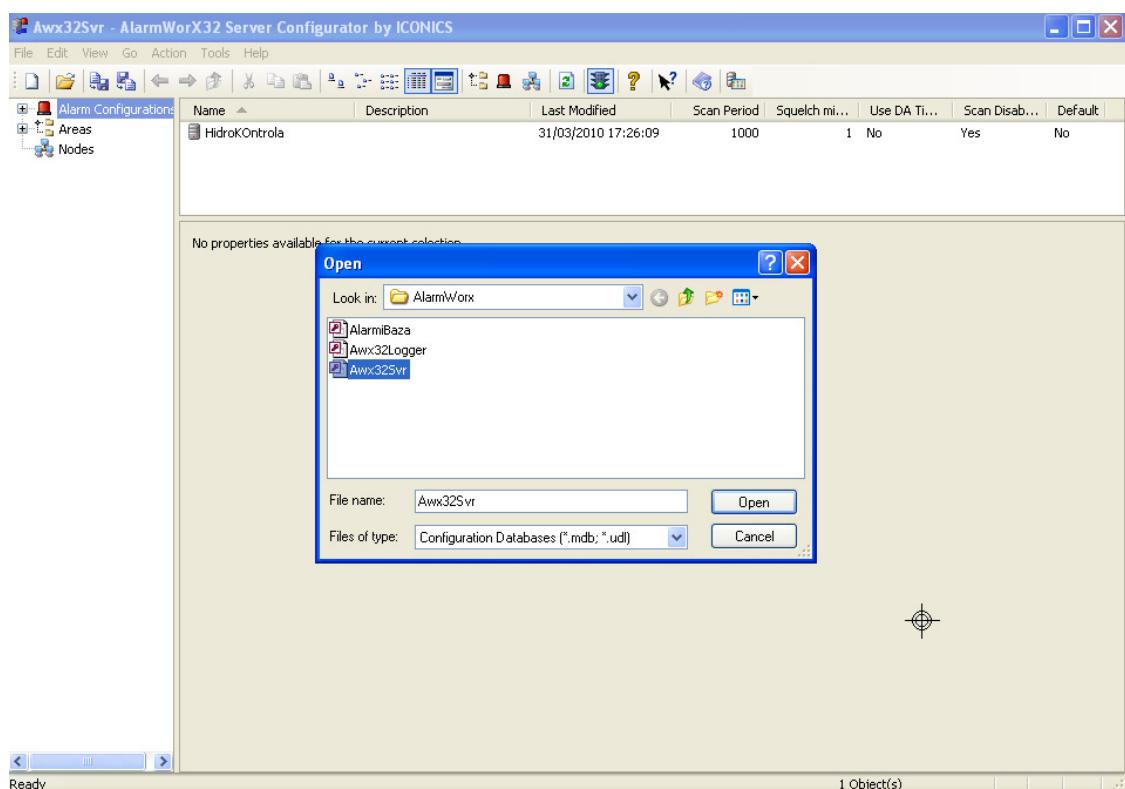

Slika 4.

2.3. Alarm Server Configurator

Učitati konfiguracijski fajl na AlarmServer Configurator

C:\SPSS\Grupa16\AlarmWorks\Awx32Svr.mdb

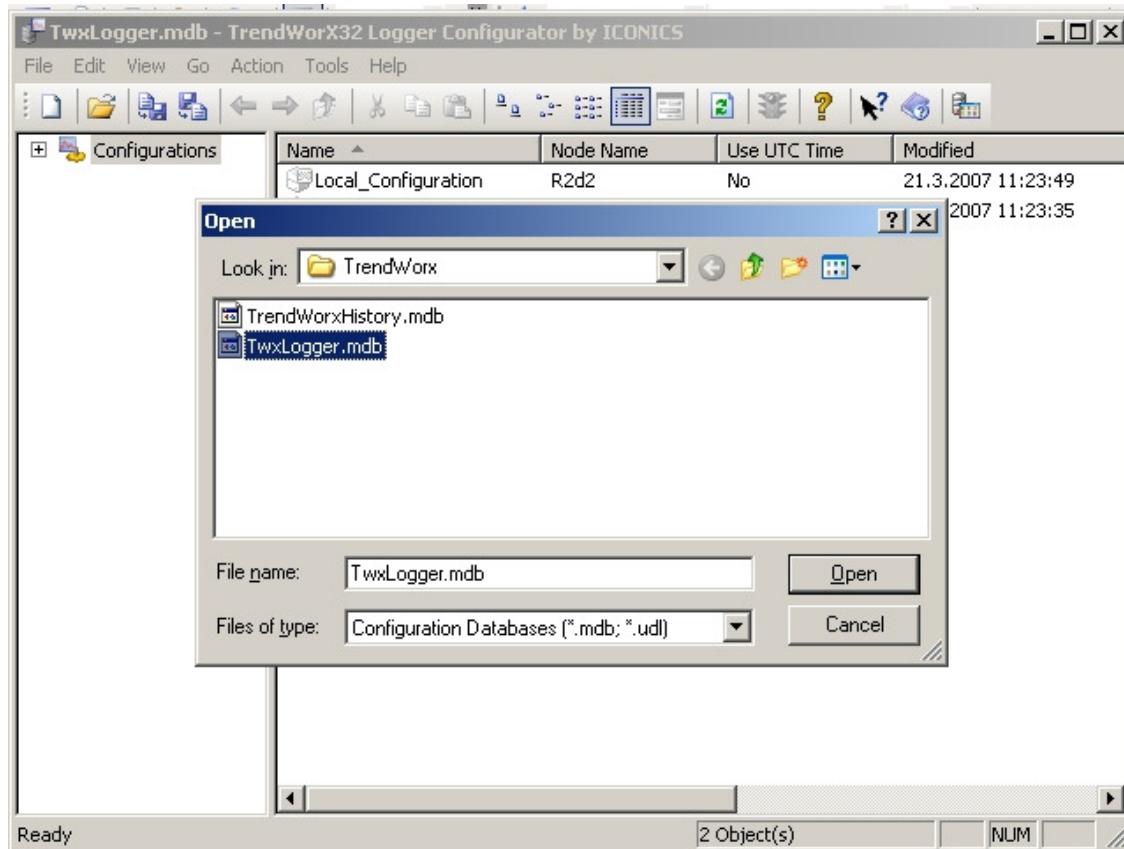

Slika 5.

2.4. TrendWorx32 Configurator

Učitati konfiguracijski fajl na TrendWorx Configurator:

C:\SPSS\Grupa16\TrendWorks\TwxLogger.mdb

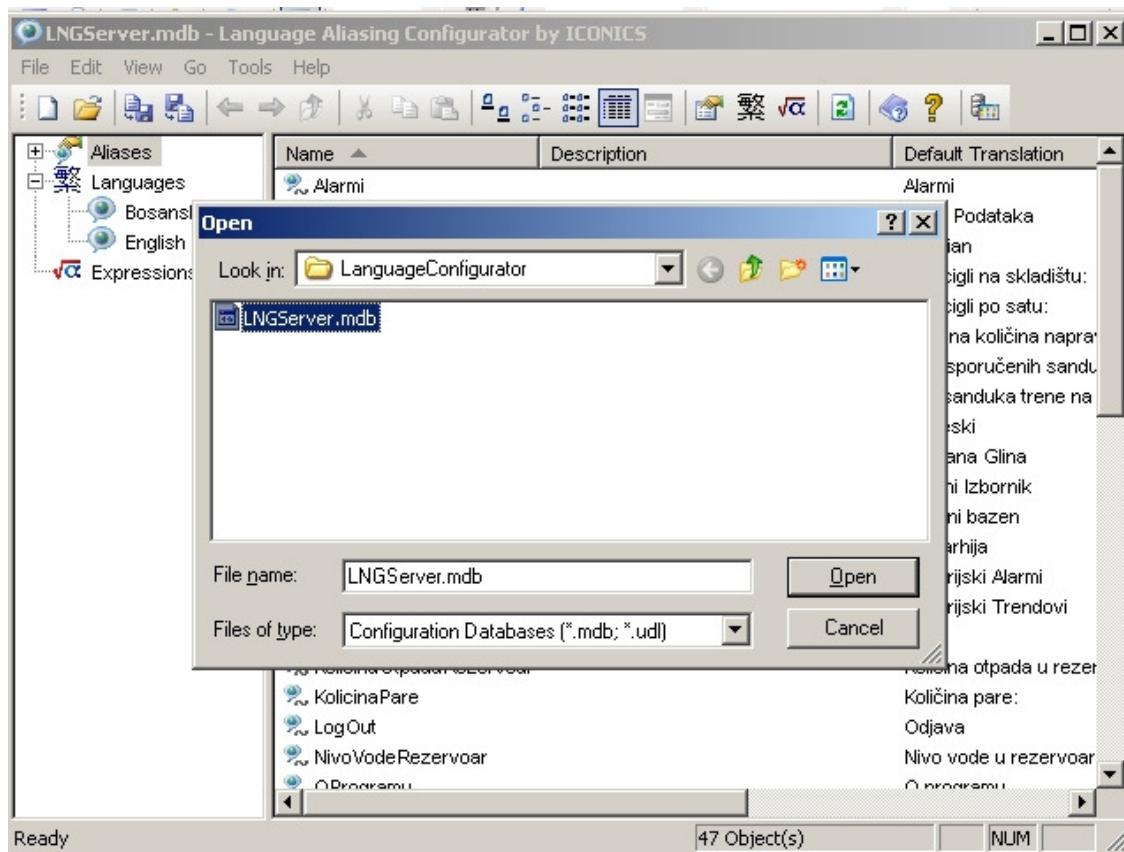

Slika 6.

2.5. Language konfigurator

Učitati konfiguracijski fajl na Language configurator :

C:\SPSS\Grupa16\LanguageConfigurator\LNGServer.mdb

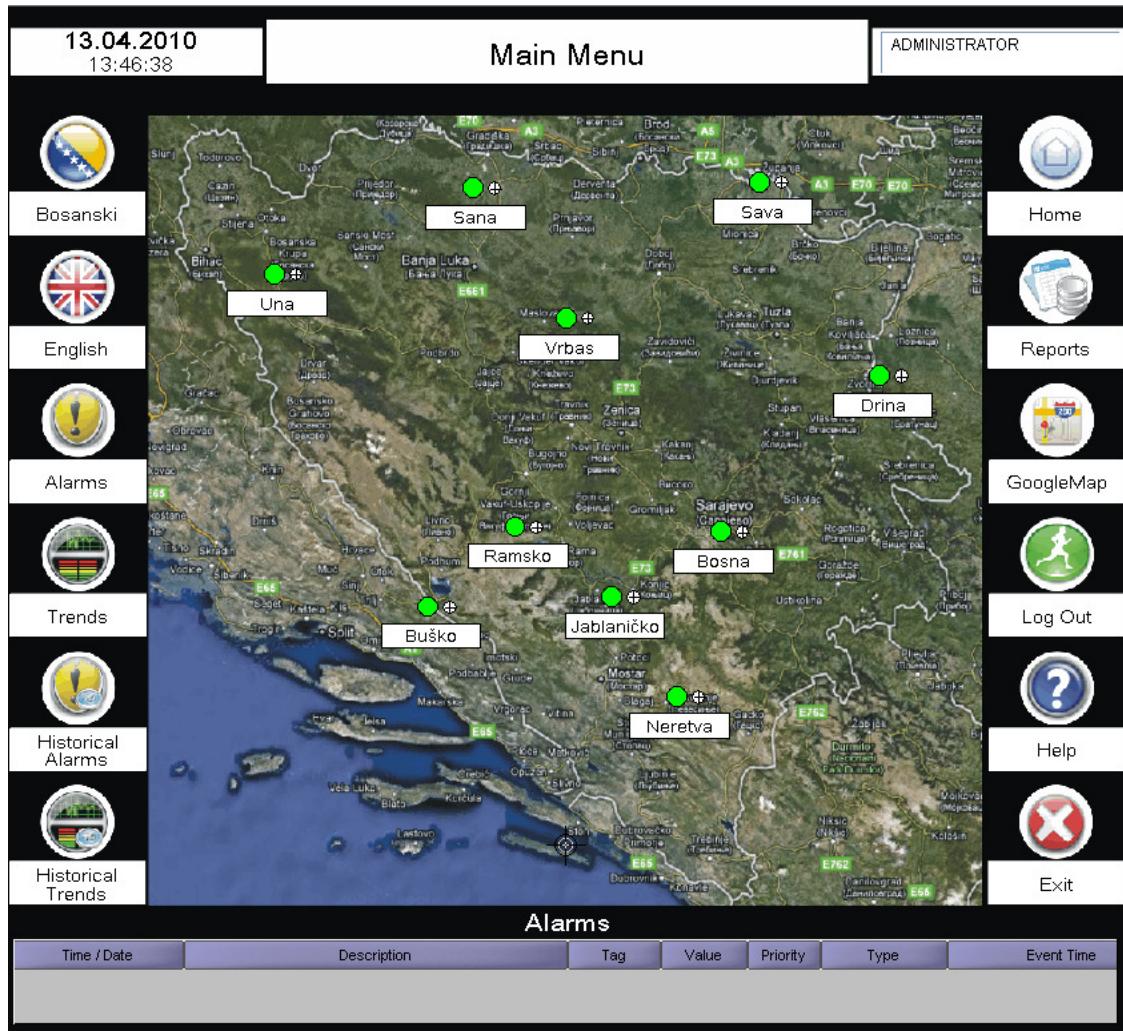
Slika 7.

Nakon podizanja svih konfiguracija potrebno je svaku od prethodno opisanih komponenata pustiti u funkciju.

3. Korištenje aplikacije

3.3. Glavni izbornik

Glavni izbornik omogućava pristup kontrolnim ekranima cjelokupnog sistema. Također se vidi alarmni prozor koji prikazuje posljednje alarmne događaje. Glavni izbornik je povezan na odgovarajuće ekrane za kontrolu pojedinih komponenata sistema. Omogućen je izbor između dva jezika i to bosanskog i engleskog, te prikaz trenutno prijavljenog korisnika.

Slika 8.

3.3. Skladište

Na sljedećem ekranu se vrši pregled cijelokupnog skladišta odnosno nabavka senzora-

The screenshot shows a software interface with a dark theme. At the top left is a date and time display: "13.04.2010" and "13:51:58". To its right is the title "Reports". In the top right corner, the word "ADMINISTRATOR" is visible. On the far left, there is a vertical menu bar with several icons and labels: "Bosanski" (with a Bosnia and Herzegovina flag icon), "English" (with a United Kingdom flag icon), "Alarms" (with a yellow exclamation mark icon), "Trends" (with a bar chart icon), "Historical Alarms" (with a bell icon), and "Historical Trends" (with a bar chart icon). On the right side, there is a vertical sidebar with icons and labels: "Home" (house icon), "Reports" (document icon), "GoogleMap" (map icon), "Log Out" (person icon), "Help" (question mark icon), and "Exit" (cross icon). The central area contains a large table with the following data:

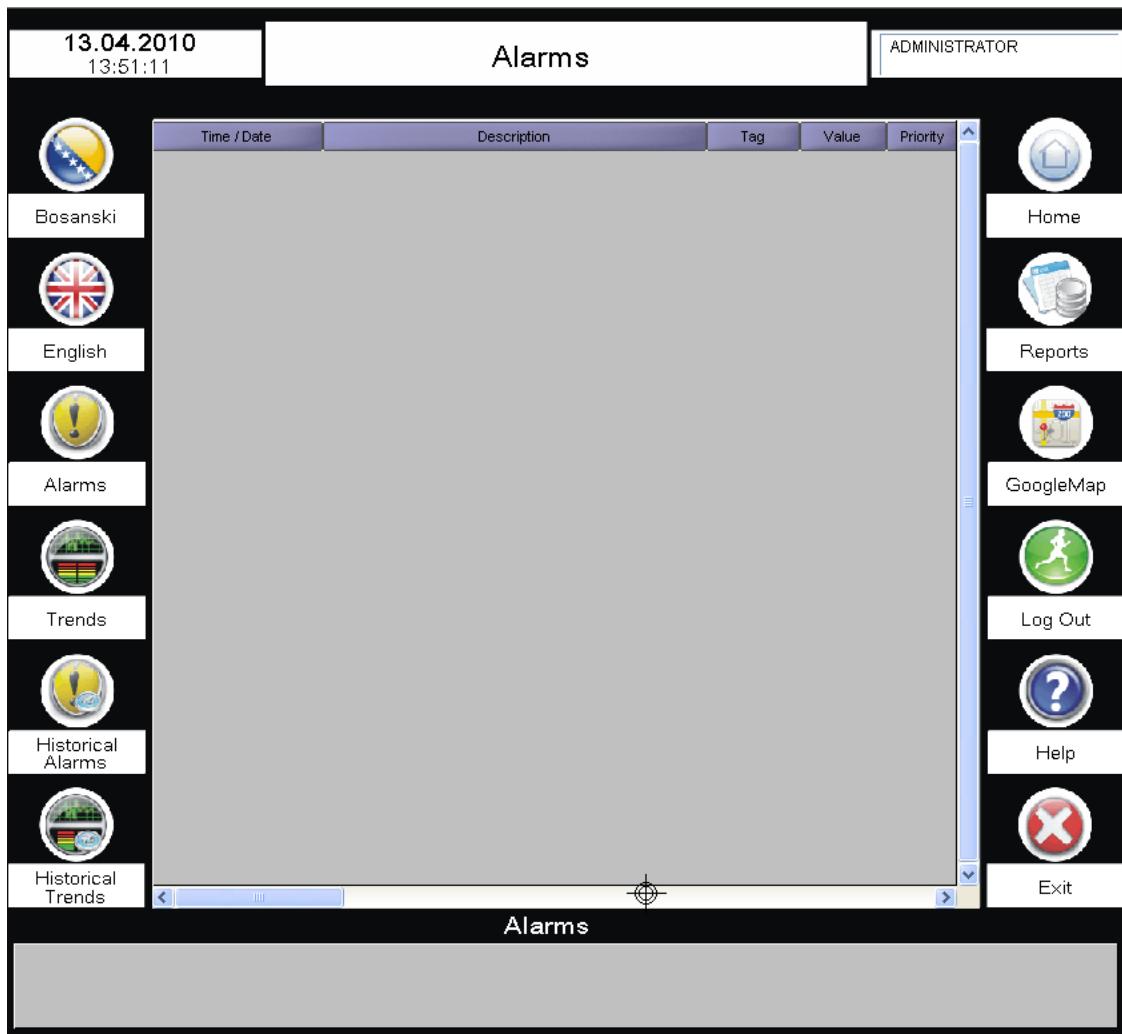
	Datum	Vrijeme	Akcija	Vodostaj	Kolicina
1	29/04/2008	09:46:53	Zamjena se	Neretva	1
2	31/03/2010	20:15:01	Neretva	Zamjena	1
3	04/03/2010	02:15:18	Neretva	Zamjena	1
4	04/03/2010	02:15:29	Neretva	Zamjena	1
5	04/03/2010	02:16:09	Neretva	Zamjena	1
6	04/03/2010	02:17:43	Neretva	Zamjena	1
7	04/03/2010	11:21:55	Neretva	Zamjena	1
8	04/03/2010	11:24:32	Direkcija	Nabavka	10
9	04/03/2010	11:26:17	Direkcija	Nabavka	10
10	04/03/2010	11:27:55	Neretva	Zamjena	1
11	04/03/2010	11:30:01	Bosna	Zamjena	1
12	04/03/2010	11:38:49	Una	Zamjena	1
13	04/03/2010	11:38:56	Sana	Zamjena	1
14	04/03/2010	11:39:01	Sava	Zamjena	1
15	04/03/2010	11:39:04	Vrbas	Zamjena	1
16	04/03/2010	11:39:09	Drina	Zamjena	1
17	04/03/2010	11:39:14	Bosna	Zamjena	1
18	04/03/2010	11:39:40	Dražba	Zamjena	1

Below the table, there are two labels: "SenzoriNaSkladistu" and "SenzoriZaKupovinu". To the right of the table, there is a numeric input field containing "10" with a "Kupi" button below it. At the bottom center, the year "2007" is displayed in large bold digits. A horizontal bar at the very bottom is labeled "Alarms".

Slika 9.

3.4. Alarms

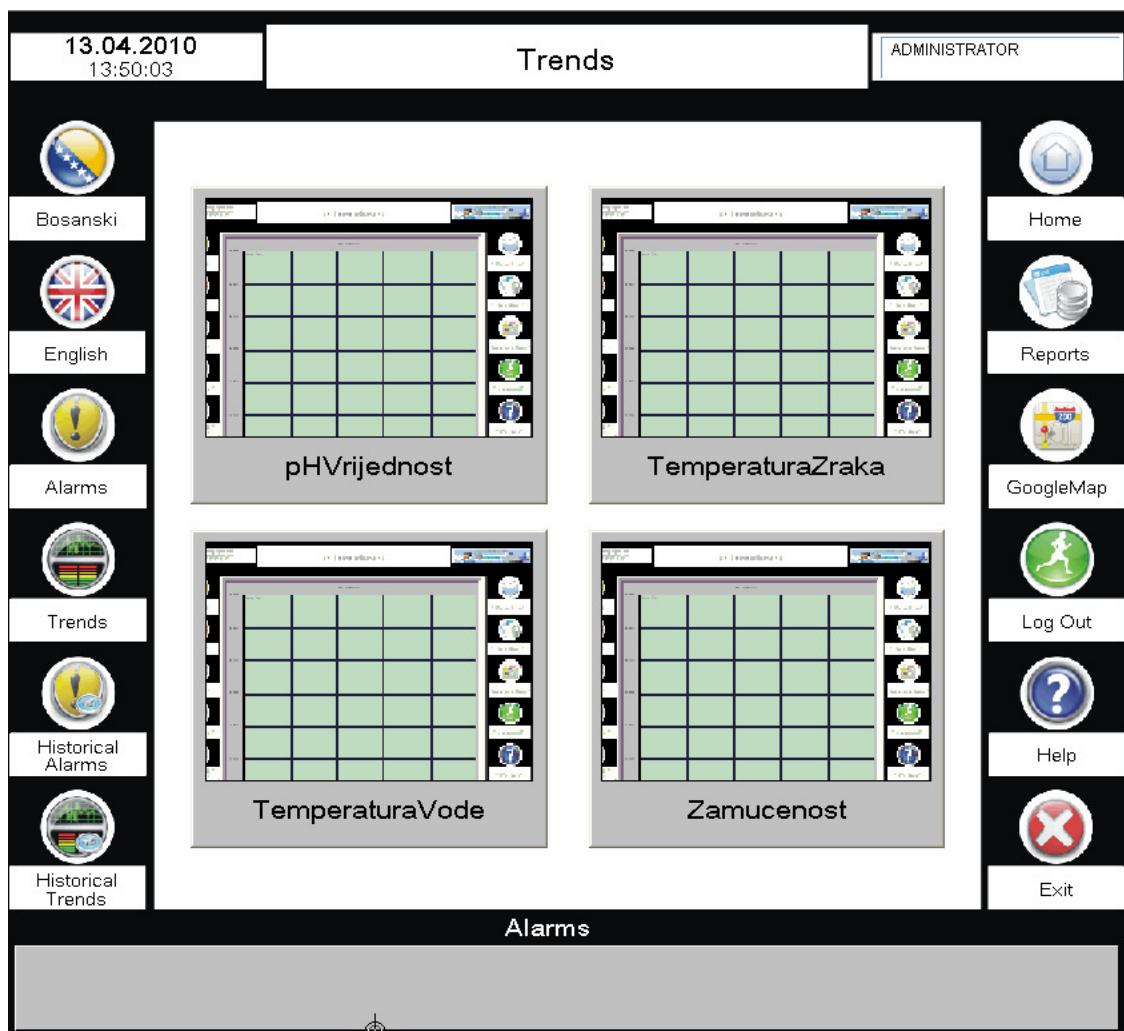
Alarmni prozor prikazuje sve aktivne alarme te njihove osnovne karakteristike dok se na ekranu historijskih alarma mogu pregledati svi prethodni alarmi u sistemu.

Slika 10.

3.5. Trendovi

Na ovom ekranu prikazani su trendovi odgovarajućih parametara unutar sistema.

Slika 11.